

(ร่าง) ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงิน (ORSA) ของบริษัทประกันวินาศภัย

พ.ศ. ๒๕...

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๗ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ครั้งที่ เมื่อวันที่ พ.ศ. ๒๕... คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงิน (ORSA) ของบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕...

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“คณะกรรมการบริษัท” หมายความว่า คณะกรรมการของบริษัทตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย และให้หมายความรวมถึง คณะกรรมการบริหารสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศ ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย ซึ่งต้องมีผู้จัดการสาขาเป็นกรรมการรวมอยู่ด้วย

“ผู้บริหาร” หมายความว่า ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสายที่สอง และให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไป หรือเทียบเท่า

“ผู้จัดการ” หมายความว่า บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบสูงสุดในการบริหารงานของบริษัท ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างใดก็ตาม

“บริษัทชั้นหนึ่ง (Tier 1)” หมายความว่า บริษัทที่มีเบี้ยประกันภัยรับรวม ไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ ล้านบาท และบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัยต่อ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

“บริษัทชั้นสองเอ (Tier 2A)” หมายความว่า บริษัทที่เข้าข่ายกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้
กรณีที่ ๑ มีเบี้ยประกันภัยรับรวม น้อยกว่า ๙,๐๐๐ ล้านบาท แต่ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท
กรณีที่ ๒ มีเบี้ยประกันภัยรับรวม น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท และเป็นบริษัทลูกของกลุ่มธุรกิจในประเทศ
ทั้งนี้ บริษัทที่เป็นบริษัทลูกของกลุ่มธุรกิจในประเทศ หมายถึงบริษัทที่มีสัดส่วนการถือครองหุ้นโดยผู้ถือหุ้นต่างชาติน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๒๐

“บริษัทชั้นสองบี (Tier 2B)” หมายความว่า บริษัทที่ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทชั้นหนึ่ง (Tier 1) และชั้นสองเอ (Tier 2A)

“กรอบการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า กรอบการดำเนินงานของบริษัทในการบริหารความเสี่ยงโดยคำนึงถึงองค์ประกอบหลักที่สนับสนุนและส่งเสริมให้บริษัทสามารถบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมหลักการสำคัญเกี่ยวกับโครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง รวมถึงบทบาทหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยง

“นโยบายการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า นโยบายที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการบริหารความเสี่ยง พร้อมรายละเอียดหรือการอธิบายวิธีการในการประเมินความเสี่ยง รวมทั้ง ดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (key risk indicator) ที่ใช้ควบคุมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite)

“วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า การสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของบุคลากรโดยสร้างความตระหนัก ทักษะและพฤติกรรมของบุคลากรของบริษัทเกี่ยวกับการเรียนรู้ความเสี่ยง การตัดสินใจทางธุรกิจบนพื้นฐานของความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงภายในบริษัท

“รายงานสถานะความเสี่ยง” หมายความว่า เอกสารที่แสดงถึงสถานะและการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงรวมของบริษัท โดยต้องระบุสถานะและการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทให้อันดับแรกตามที่ระบุไว้ในทะเบียนความเสี่ยงเป็นอย่างน้อย

“รายงานการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า เอกสารที่แสดงให้เห็นถึงความคืบหน้าในการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารความเสี่ยงของบริษัท โดยต้องครอบคลุมถึงการไม่สามารถปฏิบัติตามกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยง หรือขีดจำกัดความเสี่ยง (risk limit) ทั้งนี้ รวมถึงการรายงานความเสียหาย (incidence report) ที่มีผลกระทบต่อภาระงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ และมาตรการที่จะใช้ดำเนินการเพื่อให้บริษัทสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ทั้งนี้ การรายงานความเสียหายต้องประกอบด้วยข้อมูล ดังต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย

- ๑) ประเภท และเหตุการณ์ความเสียหาย
- ๒) สาเหตุ ผลกระทบ และมูลค่าความเสียหาย
- ๓) ระดับความรุนแรงของความเสียหาย
- ๔) หน่วยธุรกิจที่รับผิดชอบ

“รายงานผลการบริหารความเสี่ยง” หมายความว่า เอกสารที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกรอบการบริหารความเสี่ยง โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายงานสถานะความเสี่ยงและรายงานการปฏิบัติงานตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง

“แผนธุรกิจ” หมายความว่า เอกสารที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับทิศทางการขยายงาน ประมาณการอัตราการเจริญเติบโตของบริษัท แผนการรองรับการขยายงานของบริษัท ช่องทางการจำหน่าย ประเภทผลิตภัณฑ์ การลงทุน การประกันภัยต่อ และประมาณการอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนของปีปัจจุบันและในอนาคตที่สอดคล้องกับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจเป็นอย่างน้อย

“ระบบสารสนเทศ” หมายความว่า การบันทึก จัดเก็บ ประมวลผลและเผยแพร่ข้อมูล เพื่อสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงและการรายงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๔ ให้บริษัทจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (Enterprise Risk Management: ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (Own Risk and Solvency Assessment: ORSA) เพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนที่มีต่อการดำเนินธุรกิจให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมถึงเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ และเงินกองทุน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีสถานะการเงินและเงินกองทุนที่มั่นคง สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ทั้งนี้ เพื่อการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA) ที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมตามขนาด ลักษณะ และความซับซ้อนของการดำเนินงานของบริษัท ประกาศนี้จึงกำหนดให้แบ่งบริษัทเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ บริษัทชั้นหนึ่ง ชั้นสองเอ และชั้นสองบี โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด รวมถึงเอกสารแนบท้ายของประกาศนี้เป็นอย่างน้อย

ข้อ ๕ บริษัทต้องกำหนดให้มีกระบวนการในการติดตามและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของลักษณะความเสี่ยง (risk profile) ที่ทันต่อเหตุการณ์ หรือเรียกว่า feedback loop ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมในการระบุและติดตามการละเมิดหรือความเป็นไปได้ในการละเมิดขีดจำกัดความเสี่ยงของบริษัท

การตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงของบริษัท จะต้องพิจารณาจากเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกบริษัท รวมถึงการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์และความคาดหวังของผู้ถือกรรมธรรม์ รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่น การติดตามรวบรวมความเสี่ยงใหม่และข้อมูลใหม่ต้องดำเนินการอย่างน้อยไตรมาสละครั้ง

ข้อ ๖ ให้บริษัทจัดทำกระบวนการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อประเมินความเพียงพอของการบริหารความเสี่ยงของบริษัท โดยบริษัทต้องวิเคราะห์สถานะความมั่นคงของบริษัททั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยช่วงระยะเวลาของการวิเคราะห์ต้องสอดคล้องกับระยะเวลาที่ใช้ในการวางแผนธุรกิจของบริษัท

การประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA) ต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงสำคัญทั้งหมดที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการปฏิบัติตามภาระผูกพันที่มีต่อผู้ถือกรรมธรรม์ รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสถานะทางเศรษฐกิจในอนาคต หรือปัจจัยภายนอกอื่นๆ

ข้อ ๗ ให้บริษัทกำหนดโครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงที่มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่และการควบคุมดูแลความเสี่ยงเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๘ ให้บริษัทจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมความเสี่ยงของบริษัท โดยนำไปปฏิบัติใช้กับการดำเนินธุรกิจของบริษัท และมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสมในการสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๙ สำนักงานอาจกำหนดแนวทางในรายละเอียดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามประกาศนี้ได้ และเมื่อมีการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวให้ถือว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามประกาศนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

หมวด ๒
นโยบายการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๑๐ ให้บริษัทจัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท พร้อมทั้งสื่อสารให้พนักงานในบริษัทนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยนโยบายการบริหารความเสี่ยงต้องรองรับและสอดคล้องกับระยะเวลาการดำเนินการภายใต้แผนธุรกิจของบริษัท

ทั้งนี้ แผนธุรกิจต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท และจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๑๑ นโยบายการบริหารความเสี่ยงต้องประกอบไปด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย

(๑) นโยบายของบริษัทในการจัดการความเสี่ยงที่บริษัทเผชิญอยู่ในปัจจุบัน

(๒) ความเชื่อมโยงระหว่างกระบวนการบริหารความเสี่ยง และภาพรวมโครงสร้างธรรมาภิบาลรวมทั้งวัฒนธรรมองค์กรของบริษัท

(๓) ความสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดเบี้ยประกันภัย การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพิจารณารับประกันภัย และการลงทุน

(๔) แนวทางการรายงานความเสี่ยง และหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการบริหารความเสี่ยง

(๕) กรอบการทดสอบภาวะวิกฤตที่ระบุถึงความถี่และสาระสำคัญของการทดสอบ ทั้งกรณีที่ทำเป็นประจำและสถานการณ์ที่นำไปสู่การทดสอบแบบเฉพาะกิจ

(๖) ช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ (risk tolerance) สำหรับความเสี่ยงทุกประเภทที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite) ของบริษัท

(๗) ความเชื่อมโยงระหว่างช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย เงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ (ถ้ามี) และกระบวนการในการติดตามความเสี่ยง

(๘) การอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายการบริหารความเสี่ยง กลยุทธ์และวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจภายใต้บริบทของสถานการณ์ปัจจุบัน

ข้อ ๑๒ ให้บริษัททบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง หรือทันทีหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงในกลยุทธ์ทางธุรกิจ และ/หรือ ความเสี่ยงที่สำคัญ

ทั้งนี้ นโยบายการบริหารความเสี่ยงต้องได้รับการรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารของบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และพร้อมให้สำนักงานตรวจสอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงได้ตลอดเวลา

ข้อ ๑๓ ให้บริษัทจัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นลายลักษณ์อักษร ที่ครอบคลุมกิจกรรมดังต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย

(๑) การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์

(๒) การกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ประกันภัย

(๓) การพิจารณารับประกันภัย

(๔) การลงทุน

(๕) การจัดการค่าสินไหมทดแทน

(๖) ประกันภัยต่อ

(๗) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน

(๘) การจัดจ้างบุคคลภายนอก (ถ้ามี)

ข้อ ๑๔ บริษัทต้องกำหนดขอบเขตการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัท และขอบเขตการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมประเภทความเสี่ยงสำคัญที่มีอยู่ในกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานของบริษัท ดังต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย

- (๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (strategic risk)
- (๒) ความเสี่ยงด้านการประกันภัย (insurance risk)
- (๓) ความเสี่ยงด้านตลาด (market risk)
- (๔) ความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk)
- (๕) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (liquidity risk)
- (๖) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (operational risk)
- (๗) ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (reputation risk)
- (๘) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology risk)
- (๙) ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (emerging risk)
- (๑๐) ความเสี่ยงภายในกลุ่มธุรกิจ (group risk) (ถ้ามี)

หมวด ๓

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๑๕ บริษัทต้องจัดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทต้องระบุความเสี่ยงสำคัญทั้งหมดที่เกี่ยวข้องและความเสี่ยงที่คาดการณ์ว่าจะเกิดกับบริษัท พร้อมแหล่งที่มาของความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อบริษัท ทั้งในทางการเงินและที่มีใช่ทางการเงิน และจัดทำเป็นทะเบียนความเสี่ยง โดยบริษัทต้องคำนึงถึงทิศทาง การขยายงานและแผนรองรับการขยายงานตามที่ระบุไว้ในแผนธุรกิจ และต้องทบทวนความเสี่ยงของบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของเหตุการณ์ ความเสี่ยง

ทั้งนี้ ให้บริษัทรายงานการติดตามความเสี่ยงที่สำคัญ และดัชนีชี้วัดความเสี่ยงต่อผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

(๒) บริษัทต้องประเมินความเสี่ยงที่ครอบคลุมถึงวิธีที่ใช้ในการประเมินและการจัดลำดับความเสี่ยงตามความสำคัญ

(๓) บริษัทต้องมีการตอบสนองความเสี่ยงให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ที่กำหนดไว้

(๔) บริษัทต้องมีการควบคุมและติดตามกระบวนการประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงของบริษัทอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมถึงต้องมีการรายงานประสิทธิภาพของการควบคุมความเสี่ยงให้คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารทราบอย่างสม่ำเสมอ

(๕) บริษัทต้องมีระบบการรายงานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงและสถานะความเสี่ยง ตามประเภทของความเสี่ยง โดยให้คำนึงถึงกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของบริษัท ซึ่งต้องจัดให้มีเอกสารที่พร้อมให้สำนักงานตรวจสอบได้ตลอดเวลา ดังต่อไปนี้

(ก) สรุปการรายงานสถานะความเสี่ยง และสรุปการรายงานผลการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณา อย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

(ข) สรุปการรายงานผลการประเมินการตรวจสอบภายในประจำปี ที่ผ่านการพิจารณาจาก คณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(ค) บันทึกรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรายงานผลการบริหาร ความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญอันอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินของ บริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อประกอบการพิจารณาทบทวนความเพียงพอของกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบาย การบริหารความเสี่ยง

หมวด ๔ เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้

ข้อ ๑๖ บริษัทต้องพิจารณาปริมาณเงินกองทุนที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับ ได้และสอดคล้องกับแผนธุรกิจของบริษัท และต้องแสดงให้เห็นว่าเงินกองทุนของบริษัทเพียงพอตามที่กฎหมาย กำหนดไว้ รวมถึงต้องพิจารณาถึงคุณภาพและความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของบริษัท

ข้อ ๑๗ การดำเนินการภายใต้กระบวนการบริหารความเสี่ยงในหมวด ๓ ต้องพิจารณาถึงเงินกองทุนทาง เศรษฐศาสตร์ เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย และเงินกองทุนที่มีอยู่ของบริษัท ในกรณีที่เงินกองทุนที่ต้องดำรง ไว้ตามกฎหมายไม่เพียงพอหรือไม่ครอบคลุมความเสี่ยงที่บริษัทเผชิญอยู่ บริษัทต้องคำนวณเงินกองทุนทาง เศรษฐศาสตร์ อย่างไรก็ตาม หากบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่า เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมายมีความเหมาะสม เพียงพอแล้ว บริษัทต้องจัดทำเอกสารเพื่ออธิบายและแสดงเหตุผลอย่างชัดเจน

หมวด ๕ การประเมินความมั่นคงทางการเงิน และการบริหารเงินกองทุน

ข้อ ๑๘ ให้บริษัทกำหนดอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนภายใน ซึ่งต้องสูงกว่าอัตราส่วนความ เพียงพอของเงินกองทุนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และอธิบายวิธีการกำหนดอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน ภายในดังกล่าว

ข้อ ๑๙ ให้บริษัทจัดทำกระบวนการบริหารเงินกองทุน ซึ่งสอดคล้องกับช่วงระยะเวลาของแผนธุรกิจ

ข้อ ๒๐ ให้บริษัทจัดทำแผนฉุกเฉินเงินกองทุน (capital contingency plan) เพื่อสนับสนุนการดำเนินการ ตามแผนธุรกิจ ภายใต้สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเงินกองทุน โดยแผนฉุกเฉินเงินกองทุนต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(๑) การกำหนดเกณฑ์อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน (thresholds) ซึ่งเป็นสัญญาณให้ บริษัทเริ่มดำเนินการตามมาตรการเพื่อรักษาเงินกองทุนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

(๒) การกำหนดมาตรการเพื่อลดระดับความเสี่ยงที่บริษัทเผชิญอยู่ รวมทั้งแนวทางการเพิ่มเงินกองทุนที่ สามารถนำมาใช้ได้ เมื่ออัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนต่ำกว่าเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด ทั้งนี้ มาตรการแก้ไขต้องมีความ เป็นไปได้ และมีความเฉพาะเจาะจง รวมถึงสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงข้อจำกัดอื่นในการเพิ่มเงินกองทุนด้วย เช่น ข้อจำกัดการสนับสนุนทางการเงินจาก กลุ่มธุรกิจ เป็นต้น

ข้อ ๒๑ บริษัทต้องมั่นใจว่าการประเมินเงินกองทุนที่สามารถนำมาใช้ได้มีความเพียงพอสำหรับเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกรอบการดำรงเงินกองทุนตามระดับความเสี่ยงและเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ ทั้งนี้ บริษัทจะต้องแสดงหลักฐานต่อสำนักงานว่าบริษัทมีกลไกควบคุมความสามารถในการเพิ่มเงินกองทุนในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

หมวด ๖

ความเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ และเงินกองทุน

ข้อ ๒๒ ในการจัดทำแผนธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ บริษัทต้องวิเคราะห์และประเมินความสามารถในการดำเนินธุรกิจตามแผนกลยุทธ์ ที่เชื่อมโยงกับกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยง และเงินกองทุน ทั้งภายใต้สถานการณ์ปกติและสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์

ข้อ ๒๓ บริษัทต้องพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินในการตัดสินใจทางธุรกิจอยู่เสมอ โดยจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความมั่นคงทางการเงินให้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน

หมวด ๗

การวิเคราะห์ความต่อเนื่อง และการทดสอบภาวะวิกฤต

ข้อ ๒๔ ให้บริษัททำการวิเคราะห์ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจภายใต้สถานการณ์ที่หลากหลายที่บริษัทคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตไปจนถึงการทดสอบภาวะวิกฤต ตามระยะเวลาที่สอดคล้องกับแผนธุรกิจและระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และดำเนินการอย่างน้อยปีละครั้ง

ข้อ ๒๕ การวิเคราะห์ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจต้องครอบคลุมถึงความเสี่ยงที่สำคัญทั้งความเสี่ยงเชิงคุณภาพและความเสี่ยงเชิงปริมาณภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท และต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะความเสี่ยงของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทจะต้องทำการประมาณการสถานะทางการเงิน เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ และอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนภายในของบริษัท

ข้อ ๒๖ การกำหนดสถานการณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ต้องประกอบไปด้วยสถานการณ์พื้นฐาน (base) สถานการณ์เศรษฐกิจมหภาค (macroeconomic) สถานการณ์วิกฤติทางการเงิน (financial crisis) สถานการณ์โรคระบาด (pandemic) สถานการณ์มหันตภัย (catastrophe) และภาวะวิกฤตแบบย้อนกลับ (reverse stress test) และจะต้องมีอย่างน้อย ๑ สถานการณ์ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่บริษัทกำหนดขึ้นเอง (self-select)

ข้อ ๒๗ บริษัทต้องจัดทำแผนการดำเนินการ (management action) อันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงต้องจัดทำแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Contingency Plan: BCP) เพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามปกติ

ข้อ ๒๘ หากสำนักงานเห็นสมควรว่ามีเหตุหรือปัจจัยและความเสี่ยงอื่นใดอันอาจส่งผลกระทบต่อรายได้เงินกองทุน ชื่อเสียง หรือการดำรงอยู่ของบริษัท ระบบประกันภัย หรือเสถียรภาพของระบบการเงิน สำนักงานอาจสั่งเป็นการทั่วไปหรือเป็นรายกรณีให้บริษัทดำเนินการทดสอบภาวะวิกฤต เพื่อศึกษาผลกระทบในเรื่องดังกล่าวได้

หมวด ๘

วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๒๙ บริษัทต้องให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรและดำเนินการ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของพนักงานทุกคนในองค์กร โดยดำเนินการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บริหารต้องกำหนดทิศทาง นโยบาย และแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงและสื่อสาร วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไปยังพนักงานทุกคนเพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของการบริหารความเสี่ยง

(๒) บริษัทต้องจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรของบริษัทให้มีความรู้ความเข้าใจ สร้างความระมัดระวัง และตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อฝ่ายงาน ต่อองค์กรและต่อผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร

(๓) บริษัทต้องมีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงเข้ากับการตัดสินใจทางธุรกิจ การกำกับดูแลกิจการ และการควบคุมภายในของบริษัท

หมวด ๙

โครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๓๐ ให้คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ และมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณานุมัติ

(ก) กรอบการบริหารความเสี่ยง

(ข) นโยบายการบริหารความเสี่ยง

(ค) กลยุทธ์และแผนธุรกิจ

(ง) ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(จ) รายงานการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA report)

(๒) กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท

(๓) กำกับดูแลบริษัทในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารความเสี่ยงของบริษัทให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(ข) การจัดทำรายงานสถานะความเสี่ยง และรายงานการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง

(ค) การทบทวนกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยง อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

(ง) ฐานะเงินกองทุนของบริษัท ให้อยู่ในระดับที่มั่นคงและเพียงพอที่จะรองรับการดำเนินธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างเหมาะสม

(จ) การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและหน่วยงานบริหารความเสี่ยงให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ และได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ

ข้อ ๓๑ ให้ผู้บริหารมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบการดำเนินธุรกิจประจำวันให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ กรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยง รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท

(๒) ทำให้มั่นใจว่าการรายงานการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA report) มีความถูกต้อง แม่นยำ ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นไปตามที่ประกาศกำหนด

(๓) จัดให้มีการให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งทำให้มั่นใจว่าบุคลากรสามารถนำไปปฏิบัติใช้จริงในการทำงาน

ข้อ ๓๒ ให้บริษัทมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ เว้นแต่บริษัทมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินแล้ว ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๓๔ ได้อย่างครบถ้วน

กรณีสาขาของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศที่มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานภูมิภาคตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับธุรกิจประกันภัยของประเทศนั้นกำหนด ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวสามารถเป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสาขาบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศได้ตามวรรคหนึ่ง โดยต้องแสดงหลักฐานจนเป็นที่พอใจของสำนักงานว่าคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวสามารถกำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ได้ครบถ้วน

ให้บริษัทนำเสนอมติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง รายชื่อของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง หนังสือรับรองประวัติของกรรมการบริหารความเสี่ยงตามแบบที่สำนักงานกำหนดต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และจัดส่งกฏบัตรคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่งหรือวันที่มีการเปลี่ยนแปลงกฏบัตรอย่างมีนัยสำคัญ

กรณีที่กรรมการบริหารความเสี่ยงลาออก หรือถูกถอดถอนก่อนครบวาระบริษัทต้องรายงานพร้อมแจ้งเหตุผลต่อสำนักงานเป็นลายลักษณ์อักษรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นสภาพการเป็นคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๓๓ บริษัทต้องจัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยห้าคน ให้เหมาะสมกับขนาด ลักษณะ และความซับซ้อนของกิจกรรมของบริษัท ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับมติแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นกรรมการบริหารความเสี่ยง

(๒) กรรมการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริษัท

(๓) กรรมการบริหารความเสี่ยงรายอื่นต้องเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริษัท หรือเป็นผู้บริหารของบริษัท หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจของบริษัท

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่อย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยต้องครอบคลุมความเสี่ยงที่สำคัญ อย่างน้อยตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑๔

(๒) ประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

(๓) จัดให้มีการประชุมเป็นประจำอย่างน้อยทุกไตรมาสเพื่อติดตามสถานะความเสี่ยง และการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงของบริษัท รวมถึงติดตามความคืบหน้าในการบริหารความเสี่ยง และให้ข้อเสนอแนะในสิ่งที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบการบริหารความเสี่ยงและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด ตามความเหมาะสม และรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

- (๔) กำกับดูแลกิจกรรมโดยรวมของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับความเสียง
- (๕) ทำให้มั่นใจว่าบริษัทดำเนินกิจการภายใต้นโยบายการบริหารความเสี่ยง
- (๖) จัดเตรียมแผนบรรเทาความเสียงเพื่อรับมือกับความเสียงกรณีฉุกเฉิน

ในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงอาจขอคำปรึกษาจากที่ปรึกษาภายนอกได้ ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท

ข้อ ๓๕ ให้บริษัทจัดให้มีหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินงานของบริษัท (control functions) ซึ่งประกอบไปด้วย การบริหารความเสี่ยง (risk management) การดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย (compliance) งานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย (actuarial) และการตรวจสอบภายใน (internal control) ทั้งนี้ บริษัทอาจเลือกที่จะรวมการดูแลเรื่องดังกล่าวภายใต้หน่วยงานเดียวกันก็ได้ ยกเว้นการตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระจากงานด้านอื่น

ทั้งนี้ สำหรับ งานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย (actuarial) และการตรวจสอบภายใน (internal control) บริษัทอาจจ้างบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการแทนบริษัท โดยให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานว่าด้วยเรื่องแนวทางปฏิบัติในการใช้บริการจากบุคคลภายนอก (outsourcing)

ข้อ ๓๖ หน่วยงานบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และผู้บริหารในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงของบริษัท
- (๒) ระบุความเสียงที่สำคัญที่บริษัทเผชิญอยู่ในปัจจุบัน และที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต
- (๓) ประเมิน รวบรวม และติดตาม รวมถึงช่วยให้หน่วยงานภายในบริษัทสามารถระบุ ประเมิน และบริหารความเสี่ยงของบริษัท ให้อยู่ในระดับความเสียงที่ยอมรับได้
- (๔) สร้างแนวทางการประเมินลักษณะความเสียงของบริษัทที่เป็นการคาดการณ์ไปข้างหน้า โดยการประเมินสภาพแวดล้อมความเสียงทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง เพื่อระบุและประเมินความเสียงที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้ง
- (๕) พิจารณาความเสียงที่เกิดจากโครงสร้างการจ่ายผลประโยชน์และค่าตอบแทน
- (๖) จัดทำการการวิเคราะห์สถานการณ์และการทดสอบภาวะวิกฤตภายใต้กรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
- (๗) จัดทำรายงานสถานะความเสียงที่ระบุถึงความเสียงที่บริษัทเผชิญ และรายงานการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างสม่ำเสมอ และนำเสนอแก่คณะกรรมการบริษัท และผู้บริหาร รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการดำเนินงานของบริษัท
- (๘) จัดทำเอกสารและรายงานการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยง ต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำไปใช้จริงและมีการปรับปรุงอยู่เสมอ
- (๙) จัดทำรายงานการประเมินความเสียงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA report)
- (๑๐) ดำเนินการอื่นใดเพื่อให้บริษัทสามารถดำรงภาพรวมของลักษณะความเสียงที่ยอมรับได้ทั้งระดับบริษัทและระดับกลุ่มธุรกิจ
- (๑๑) ประเมินตนเองในเรื่องของคุณภาพการทำงาน และติดตามการปรับปรุงใดๆ ที่จำเป็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานบริหารความเสี่ยง

ในกรณีที่จำเป็น หน่วยงานบริหารความเสี่ยงอาจขอคำปรึกษาจากที่ปรึกษาภายนอกได้ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท

ข้อ ๓๗ บริษัทต้องจัดให้มีหัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมดูแลการทำงานของหน่วยงานบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อ ๓๖ โดยบุคคลดังกล่าว ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจประกันภัยของบริษัท และสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างสมบูรณ์

ให้บริษัทรายงานการแต่งตั้งและการสิ้นสุดการแต่งตั้งหัวหน้าหน่วยงาน ตามวรรคหนึ่ง ต่อคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และสำนักงาน โดยการรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานให้ดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งหรือสิ้นสุดการแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการรายงานการสิ้นสุดการแต่งตั้งให้บริษัทระบุเหตุแห่งการสิ้นสุดด้วย

ข้อ ๓๘ หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงต้องนำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทเป็นประจำอย่างน้อยทุกไตรมาส โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(๑) รายงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมและการเปลี่ยนแปลงของลักษณะความเสี่ยงของบริษัท รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของกรอบและนโยบายบริหารความเสี่ยงและแผนธุรกิจ ตามความเหมาะสม

(๒) แสดงหลักฐานของกระบวนการติดตามความเสี่ยงหลักจากทะเบียนความเสี่ยง

ทั้งนี้ หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยงอาจทำหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงในการรายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๔ (๓)

ข้อ ๓๙ การจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อการบริหารความเสี่ยง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศว่าด้วยการควบคุมภายในของบริษัท และให้ขยายหน้าที่ความรับผิดชอบครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กำหนด นำไปใช้ และรักษาไว้ซึ่งแผนการตรวจสอบตามระดับความเสี่ยง (risk based audit plan) เพื่อตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องของกระบวนการทำงานในบริษัทกับวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

(๒) ติดตามและประเมิน ความเพียงพอและประสิทธิภาพของนโยบาย กระบวนการทำงาน และการจัดทำเอกสาร รวมถึงการควบคุมการดำเนินงานทั้งในระดับบริษัทและระดับกลุ่มธุรกิจ

(๓) ประเมินความน่าเชื่อถือ ความถูกต้องสมบูรณ์ และประสิทธิภาพของ กระบวนการในการจัดการสารสนเทศ (management information process) รวมถึง วิธีการที่ใช้ในการระบุ วัตถุประสงค์ จำแนกประเภท และรายงานข้อมูลที่ใช้ในบริษัท

(๔) ติดตามและประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานควบคุมการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงานบริหารความเสี่ยงและหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย และเปิดเผยประเด็นสำคัญที่พบให้แก่หน่วยงานดังกล่าว เพื่อทำการปรับปรุง

(๕) ประสานงานกับผู้ตรวจสอบภายนอก รวมถึงประเมินคุณภาพของการทำงานของผู้ตรวจสอบภายนอก

ข้อ ๔๐ หน่วยงานคณิตศาสตร์ประกันภัย มีหน้าที่รับผิดชอบในการประเมินผลและจัดทำข้อเสนอแนะแก่บริษัทเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ภาวะผูกพันหรือหนี้สินของบริษัท โดยครอบคลุมถึงภาวะผูกพันตามกรรมธรรม์และค่าสินไหมทดแทน รวมถึงการประเมินสำรองสำหรับความเสี่ยงด้านการเงิน

(๒) การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความเพียงพอของสินทรัพย์และรายได้ในอนาคตที่ครอบคลุมภาวะผูกพันของบริษัทที่มีต่อผู้ถือกรรมธรรม์ และเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ รวมถึงภาวะผูกพันจากกิจกรรมอื่นๆ

(๓) นโยบายการลงทุนของบริษัทและการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผลตอบแทนที่ได้กำหนดไว้เพื่อสนับสนุนการจ่ายผลประโยชน์ของผลิตภัณฑ์ประกันภัย

(๔) สถานะความมั่นคงทางการเงินของบริษัท การคำนวณเงินกองทุนขั้นต่ำตามกฎหมาย รวมถึงหนี้สินและภาระผูกพันของผู้เอาประกันภัย

(๕) เป้าหมายของสถานะความมั่นคงทางการเงินของบริษัท โดยการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนและการทดสอบภาวะวิกฤตภายใต้สถานการณ์ต่างๆ และการวัดผลกระทบต่อสินทรัพย์ หนี้สิน และระดับเงินกองทุนของบริษัท ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

(๖) การประเมินความเสี่ยงและกรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับงานด้านคณิตศาสตร์ประกันภัยหรือสถานะการเงินของบริษัท

(๗) การปฏิบัติอย่างเป็นธรรมต่อผู้ถือกรรมธรรม์ที่เกี่ยวกับการจัดสรรผลกำไรแก่ผู้ถือกรรมธรรม์ชนิดมีเงินปันผล (ถ้ามี)

(๘) ความเพียงพอและความสมบูรณ์ของนโยบายการรับประกันภัย

(๙) การพัฒนา การกำหนดราคาและการประเมินความเพียงพอของแผนการรับประกันภัยต่อ

(๑๐) การพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์รวมถึงการกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัยควบคู่ไปกับการประเมินเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้สำหรับการรับประกันภัย

(๑๑) ความเพียงพอ ความแม่นยำ และคุณภาพของข้อมูล วิธีการและสมมติฐานที่ใช้ในการประเมินสำรองประกันภัย

(๑๒) การทำวิจัย การพัฒนา การตรวจสอบและการใช้แบบจำลองภายใน สำหรับการคาดการณ์ทางคณิตศาสตร์ประกันภัยหรือทางการเงิน และเพื่อการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท

(๑๓) การดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ประกันภัยและการเงินตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

ข้อ ๔๑ การจัดตั้งหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศว่าด้วยการควบคุมภายในของบริษัท และให้ขยายหน้าที่ความรับผิดชอบครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรมซึ่งให้ความสำคัญกับการประพฤติปฏิบัติที่มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามข้อผูกพันภายในและภายนอก

(๒) ระบุ ประเมิน รายงาน และปฏิบัติตามข้อบังคับทางกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญ รวมถึง ภาระผูกพันที่มีต่อสำนักงาน และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

(๓) ทำให้มั่นใจว่าบริษัทมีการติดตามดูแลและมีนโยบาย กระบวนการทำงานและการควบคุมที่เหมาะสม ในส่วนที่สำคัญตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ และจริยธรรม

(๔) จัดให้มีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับข้อบังคับทางกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญให้แก่พนักงานในตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูง หรือเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง

(๕) อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการรายงานที่มีชั้นความลับเพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูล และให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการรายงาน

(๖) ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องและการละเมิดการปฏิบัติตามกฎระเบียบ รวมถึงทำให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการทางวินัยอย่างเพียงพอและมีการรายงานที่จำเป็นต่อสำนักงาน

(๗) ประเมินตนเองในเรื่องของกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายของบริษัทและติดตามการปรับปรุงใดๆ ที่จำเป็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย

หมวด ๑๐

ระบบสารสนเทศเพื่อรองรับการบริหารความเสี่ยง

ข้อ ๔๒ บริษัทต้องจัดให้มีระบบสารสนเทศที่เชื่อถือได้ และมีรูปแบบที่เหมาะสม และสอดคล้องกับขนาด ลักษณะ และความซับซ้อนของธุรกิจ

ข้อ ๔๓ ระบบสารสนเทศของบริษัทต้องสามารถสนับสนุน ติดตามดูแล และควบคุม การบริหารความเสี่ยง รวมถึงการนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๔๔ บริษัทต้องจัดให้มีระบบการจำกัดเก็บข้อมูลที่ปลอดภัย มีการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของ บุคลากรเฉพาะที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีระบบสำรองข้อมูลรวมทั้งระบบการกู้คืนข้อมูล ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการในการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและระบบสารสนเทศ

หมวด ๑๑

การรายงาน และการจัดส่งเอกสาร

ข้อ ๔๕ ให้บริษัทจัดส่งรายงานการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA report) และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมตามหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขและระยะเวลาที่ สำนักงานประกาศกำหนด

หมายเหตุ:- เนื่องจากธุรกิจประกันภัยเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารความเสี่ยง หลักเกณฑ์ตามประกาศนี้ จึงกำหนดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักของการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงิน (ORSA) ที่บริษัทพึงมี เพื่อส่งเสริมให้บริษัทมีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ซึ่งรวมไปถึงกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยงกลยุทธ์ทางธุรกิจ และการดำรงเงินกองทุน รวมถึงการประเมินความมั่นคงทางการเงิน และการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับขนาด ลักษณะ และความซับซ้อนของกิจกรรมของบริษัท จึงจำเป็นต้องออกประกาศนี้

ร่าง

เอกสารแนบ ๑: ขอบเขตการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงิน (ORSA) ของบริษัทชั้นหนึ่ง ชั้นสองเอ และชั้นสองบี

ในการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงิน (ERM/ORSA) ของประกาศฉบับนี้ ให้บริษัทชั้นหนึ่ง (Tier 1) ชั้นสองเอ (Tier 2A) และชั้นสองบี (Tier 2B) ดำเนินการดังนี้

ชั้นบริษัทที่ต้องดำเนินการ	หมวด	ข้อ
บริษัททั้งหมด	๑ ทั่วไป	๔ - ๙
	๒ นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๑๐, ๑๑*, ๑๒, ๑๓ (๑) - (๗), ๑๔
	๓ กระบวนการบริหารความเสี่ยง	๑๕
	๔ เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้	๑๖, ๑๗
	๕ การประเมินความมั่นคงทางการเงิน และการบริหารเงินกองทุน	๑๘
	๖ ความเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ และเงินกองทุน	๒๒
	๗ การวิเคราะห์ความต่อเนื่อง และการทดสอบภาวะวิกฤต	๒๔ - ๒๘
	๘ วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง	๒๙
	๙ โครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง	๓๐ - ๔๑
	๑๐ ระบบสารสนเทศที่เชื่อถือได้	๔๒ - ๔๔
	๑๑ การรายงาน และการจัดส่งเอกสาร	๔๕
บริษัท Tier 1 ภาคบังคับ	๕ การประเมินความมั่นคงทางการเงิน และการบริหารเงินกองทุน	๒๑
บริษัท Tier 2A และ Tier 2B ภาคสมัครใจ	๖ ความเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ และเงินกองทุน	๒๓
บริษัท Tier 1 และ Tier 2A ภาคบังคับ บริษัท Tier 2B ภาคสมัครใจ	๒ นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๑๓ (๘)
	๕ การประเมินความมั่นคงทางการเงิน และการบริหารเงินกองทุน	๑๙ - ๒๐

หมายเหตุ:

* สำหรับช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ในข้อ ๑๑(๖) และ ๑๑(๗) ให้บริษัท Tier 2A และ Tier 2B ระบุช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ สำหรับความเสี่ยงด้านประกันภัย และความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงด้านเครดิต เป็นอย่างน้อย และสำหรับบริษัท Tier 2B ความเสี่ยงด้านตลาดไม่รวมถึงความเสี่ยงด้านการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน

เอกสารแนบ ๒: คำอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรอบการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และกระบวนการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA)

การบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (ORSA) มีความคล้ายคลึงกันในเชิงกระบวนการเมื่อกล่าวถึงกรอบการบริหารความเสี่ยง (risk management framework) ภายในบริษัท อย่างไรก็ตาม ทั้งสองกระบวนการมีความแตกต่างกันในเชิงของวัตถุประสงค์ในการนำกรอบการบริหารความเสี่ยงไปใช้ กล่าวคือ

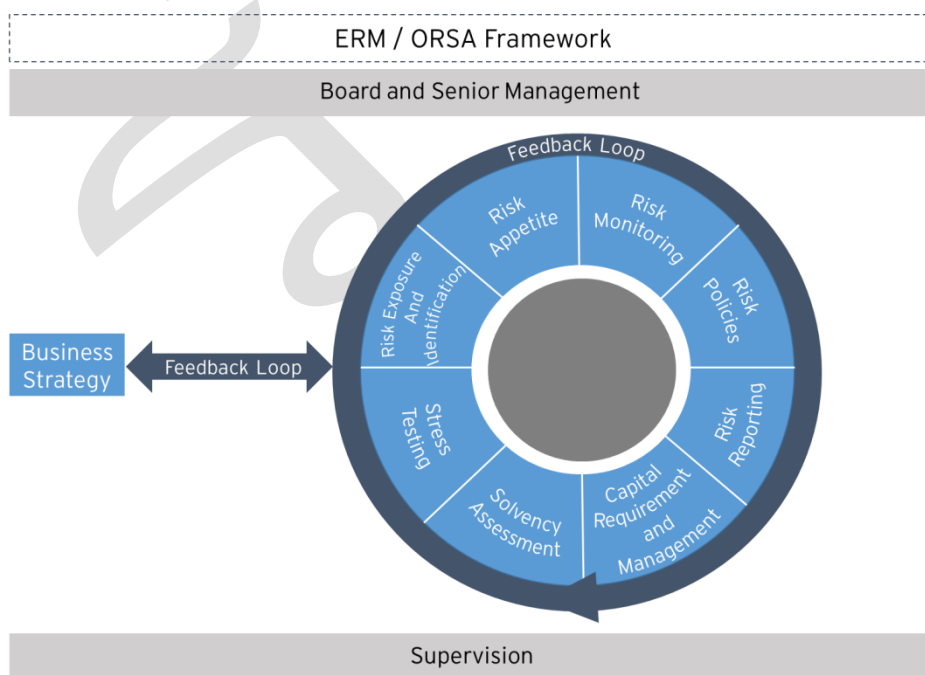
“การบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม” หมายความว่า วิธีและกระบวนการที่บริษัทใช้ในการบริหารความเสี่ยง แสวงหาโอกาสเพื่อบรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการในการระบุ ประเมิน วัดผล ติดตาม ควบคุม และการบรรเทาความเสี่ยงที่บริษัทคาดว่าจะต้องเผชิญในอนาคต

“การประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท” หมายความว่า ชุดของกระบวนการที่บริษัทใช้เพื่อการตัดสินใจและวิเคราะห์กลยุทธ์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินความเพียงพอในการบริหารความเสี่ยง และสถานะความมั่นคงทางการเงิน ณ ปัจจุบันและที่คาดการณ์ไว้ภายใต้สถานการณ์ต่างๆ (รวมถึงสถานการณ์ภาวะวิกฤต) ด้วยการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่สำคัญรวมถึงความเชื่อมโยงระหว่างการบริหารความเสี่ยง แผนกลยุทธ์ และการบริหารเงินกองทุน ซึ่งจะทำให้บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงที่รอบคอบตลอดจนมีความเข้าใจที่ดีถึงความต้องการเงินทุนและสามารถจัดสรรเงินกองทุนให้เพียงพออยู่ตลอดเวลา

๑. กรอบการบริหารความเสี่ยง (risk management framework)

กรอบการบริหารความเสี่ยงสามารถอธิบายได้ด้วยแผนภาพดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๑: แผนภาพแสดงองค์ประกอบและความเชื่อมโยงของระบบการบริหารความเสี่ยง

๑.๑ กรอบการบริหารความเสี่ยงถูกออกแบบเพื่อให้การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง การควบคุมและการติดตามความเสี่ยง รวมถึงการรายงานความเสี่ยงทั้งหมดที่บริษัทเผชิญอยู่สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพในเวลาที่เหมาะสม

๑.๒ กรอบการบริหารความเสี่ยงที่ดีต้องพิจารณาถึงความน่าจะเป็นของการเกิดความเสี่ยง ผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และระยะเวลา (time horizon) ของการเกิดความเสี่ยง

๒. กรอบการกำกับดูแลความเสี่ยง (risk governance framework)

“กรอบการกำกับดูแลความเสี่ยง” หมายความว่า กรอบการทำงานที่อธิบายถึงโครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงภายในบริษัทที่ระบุถึง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องในบริษัทเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง

โครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงภายในบริษัทที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ การกำกับดูแลการปฏิบัติงานแบบ ๓ Lines of Defense (LoD) ตามแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒: แผนภาพแสดง ๓ lines of defense

๓ lines of defense ประกอบด้วย

๑) ผู้รับผิดชอบระดับแรก (first line of defense) คือ หน่วยธุรกิจหรือเจ้าของความเสี่ยง มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการระบุและบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการออกแบบและการดำเนินการควบคุมความเสี่ยง โดยจะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง และกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำวัน

๒) ผู้รับผิดชอบระดับที่สอง (second line of defense) คือ หน่วยงานบริหารความเสี่ยง และหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย มีหน้าที่ติดตามการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจ รวมถึงให้คำแนะนำและดำเนินการใดๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการบริหารความเสี่ยง โดยทั่วไปหน่วยงานดังกล่าวต้องที่มีความเป็นกลาง แต่อาจไม่เป็นอิสระจากผู้รับผิดชอบระดับแรกเสมอไป

๓) ผู้รับผิดชอบระดับที่สาม (third line of defense) คือ หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของบริษัท โดยจะต้องเป็นอิสระจากผู้รับผิดชอบระดับอื่น

๓. การควบคุมภายใน (internal control system)

“การควบคุมภายใน” หมายความว่า กระบวนการปฏิบัติงานที่บริษัทจัดให้มีขึ้น และนำมาถือปฏิบัติเพื่อสร้างความมั่นใจ และเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่าบริษัทจะบรรลุวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจของบริษัท และทำให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความน่าเชื่อถือ โดยการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องรวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

กรอบการบริหารความเสี่ยงควรได้รับการสนับสนุนจากระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ได้แก่

๑) สภาพแวดล้อมของการควบคุม (control environment) คือ ชุดของมาตรฐาน กระบวนการ และโครงสร้างที่เป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการควบคุมภายในทั่วทั้งองค์กร

๒) การประเมินความเสี่ยง (risk assessment) คือ กระบวนการสำหรับการระบุ และประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นประจำและสม่ำเสมอ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบริษัท

๓) กิจกรรมการควบคุม (control activities) คือ การดำเนินการที่จัดทำขึ้นจากนโยบาย และขั้นตอนที่ทำให้มั่นใจว่าบริษัทมีการดำเนินการในการบรรเทาความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบริษัท

๔) สารสนเทศและการสื่อสาร (information and communication) คือ กระบวนการในการจัดทำ เผยแพร่ และรับข้อมูลที่เป็นของบริษัทอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบริษัท

๕) กิจกรรมการตรวจสอบ (monitoring activities) คือ การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลแบบแยกส่วน หรือการประเมินผลแบบผสมผสานระหว่างสองรูปแบบ เพื่อให้มั่นใจว่าองค์ประกอบของการควบคุมภายในสามารถดำเนินการได้และเป็นในปัจจุบัน

๔. วงจรข้อเสนอแนะ (feedback loop)

“feedback loop” คือ กระบวนการประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงภัย (risk exposure) ที่จะนำไปสู่การทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการดำเนินการบรรเทาความเสี่ยงภายใต้กรอบแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม (ERM) เพื่อช่วยให้มั่นใจว่าการตัดสินใจโดยคณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัท มีการติดตามและรายงานในเวลาที่เหมาะสม และช่วยให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงได้ โดยกรอบแนวทางดังกล่าวควรมีกลไกในการรวบรวมความเสี่ยงและข้อมูลใหม่ๆ ที่มีความจำเป็นอย่างน้อยไตรมาสละครั้ง และมีระบบในการระบุและติดตามการละเมิด หรือความเป็นไปได้ในการละเมิดขีดจำกัดความเสี่ยงของบริษัท

ตัวอย่างของ feedback loop คือ ฝ่ายลงทุนของบริษัททำการวิเคราะห์การลงทุนในตราสารรูปแบบใหม่ซึ่งพบว่าอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงใหม่ต่อบริษัท และคาดการณ์ว่าบริษัทต้องดำรงเงินกองทุนเพิ่มเติม ดังนั้นฝ่ายลงทุนของบริษัทอาจปรึกษาประเด็นที่พบและผลการวิเคราะห์กับหน่วยงานบริหารความเสี่ยง ก่อนเสนอแนวทางการดำเนินการและการป้องกันความเสี่ยงให้กับคณะกรรมการบริษัทเพื่อประกอบการตัดสินใจตามกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัท เมื่อบริษัทได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการแล้ว ฝ่ายลงทุนและหน่วยงานบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่ในการติดตาม และรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารตามระยะเวลาที่เหมาะสมต่อไป

๕. นโยบายการบริหารความเสี่ยง (risk management policy)

๕.๑ นโยบายการบริหารความเสี่ยงต้องระบุถึงขอบเขตความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การติดตามความเสี่ยง การรายงานความเสี่ยง และหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานหลักที่ดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินงานของบริษัท (key control functions) อย่างไรก็ตาม การจัดทำนโยบายความเสี่ยงของแต่ละกิจกรรมหลักของบริษัทจะต้องมีการระบุถึงมาตรการที่ใช้ในการควบคุมความเสี่ยงแต่ละประเภทอย่างเฉพาะเจาะจง ยกตัวอย่างเช่น นโยบายการบริหารความเสี่ยงสำหรับการลงทุนของบริษัทควรประกอบด้วย กลยุทธ์การลงทุน และการกำหนดขีดจำกัดการลงทุนในสินทรัพย์แต่ละประเภทเป็นอย่างน้อย

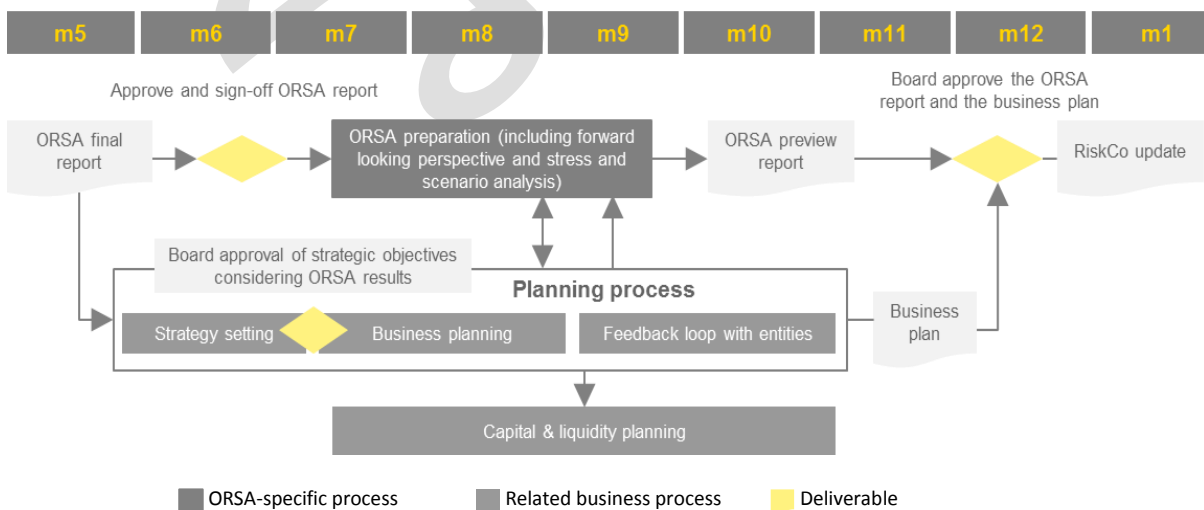
๕.๒ นโยบายการบริหารความเสี่ยงควรมีการอธิบายหน้าที่ของพนักงานแต่ละคนให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการบริหารความเสี่ยงสำหรับงานภายใต้ความรับผิดชอบ ซึ่งนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ดีจะต้องอธิบายถึงความสัมพันธ์ของกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ตอบสนองต่อโครงสร้างการกำกับดูแลความเสี่ยงและวัฒนธรรมองค์กร

๖. ความเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ และเงินกองทุน

๖.๑ บริษัทควรมั่นใจว่าได้ดำเนินธุรกิจโดยมีการเชื่อมโยงระหว่างกลยุทธ์ทางธุรกิจ การบริหารความเสี่ยง และการบริหารเงินกองทุน โดยบริษัทควรคาดการณ์ความเสี่ยงเชิงคุณภาพและความเสี่ยงเชิงปริมาณที่อาจเกิดขึ้นจากแผนกลยุทธ์ ซึ่งนำมาสู่ความต้องการของเงินกองทุน เพื่อให้สามารถวางแผนการบริหารเงินกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทควรวิเคราะห์และประเมินความสามารถในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงคาดการณ์การบริหารความเสี่ยงและทรัพยากรทางการเงินภายใต้สถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อบริษัท ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อการจัดทำแผนธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้บริษัทสามารถตัดสินใจดำเนินการเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยตลาดและภาวะทางเศรษฐกิจที่ไม่คาดคิด รวมถึงนวัตกรรมใหม่ในอุตสาหกรรมและปัจจัยอื่น เช่น จำนวนประชากร กฎหมายและกฎระเบียบ ระบบสาธารณสุข และการพัฒนาด้านสังคม เป็นต้น

แผนภาพที่ ๓: แผนภาพแสดงตัวอย่างความเชื่อมโยงระหว่างความเสี่ยง กลยุทธ์ และเงินกองทุน

๖.๒ การบริหารความมั่นคงทางการเงินที่เชื่อมโยงกับกระบวนการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALM) เพื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALM) เป็นกระบวนการในการกำหนด ดำเนินการ ติดตาม และปรับปรุงกลยุทธ์และการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์และหนี้สินเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเงินในการกำหนดช่วงความเปราะบางที่ยอมรับได้และข้อจำกัดความเสี่ยงต่างๆ

ความเสี่ยงที่ครอบคลุมในการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินแตกต่างกันไปในแต่ละบริษัท อย่างไรก็ตาม โดยปกติจะครอบคลุมความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านตลาด และความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนี้ ในการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินจะพิจารณาจากการจับคู่ระยะเวลาของสินทรัพย์และหนี้สิน (duration matching of asset and liability) ของบริษัทเป็นสำคัญ รวมถึงประเภทของสินทรัพย์ลงทุน กลยุทธ์การลงทุน สภาพเศรษฐกิจ และความเสี่ยงของประเภทหนี้สิน

ทั้งนี้ โดยทั่วไปเทคนิคที่ใช้ในการคำนวณระยะเวลาของกระแสเงินสดของสินทรัพย์และหนี้สินคือวิธีการ “modified duration” ซึ่งมีวิธีการคำนวณดังนี้

$$\text{modified duration (years)} = \frac{\sum [t * CF_t * v]}{\sum [CF_t * v]}$$

โดย t = ปีของกระแสเงินสด

v = ปัจจัยการคิดลดเพื่อสะท้อนมูลค่าเงินตามเวลา

CF_t = กระแสเงินสดของสินทรัพย์หรือหนี้สิน

๗. กรอบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite framework)

“ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (risk appetite)” หมายความว่า ระดับความเสี่ยงในภาพรวมที่บริษัทเต็มใจยอมรับเพื่อให้บรรลุภารกิจ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายทางธุรกิจ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัฒนธรรมองค์กร ศักยภาพของบริษัท ความสามารถในการรับความเสี่ยง และกลยุทธ์ของบริษัท ทั้งนี้ การพิจารณาระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้สามารถทำได้ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และมักจะแสดงเป็นผลลัพธ์ของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้และ/หรือที่ยอมรับไม่ได้

“ดัชนีชี้วัดความเสี่ยง (key risk indicator)” หมายความว่า ตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสถานะหรือแนวโน้มของความเสี่ยง และสามารถใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าหากมีความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นในด้านต่างๆ ในบริษัท บางกรณีอาจแสดงในรูปแบบอัตราส่วนที่สำคัญเพื่อให้ฝ่ายบริหารของบริษัทใช้เป็นตัวชี้วัดในการติดตามความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงโอกาสที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในอนาคต

“ทะเบียนความเสี่ยง (risk register)” หมายความว่า ตารางที่แสดงข้อมูลความเสี่ยงที่บริษัทเผชิญอยู่ อย่างน้อย ได้แก่ ความเสี่ยง สาเหตุของความเสี่ยง ประเภทความเสี่ยง เจ้าของความเสี่ยง ดัชนีชี้วัดความเสี่ยง มาตรการจัดการความเสี่ยงที่ใช้ในปัจจุบัน และมาตรการติดตามความเสี่ยง โดยจัดทำเป็นลำดับแรกที่สุดสอดคล้องกับแผนธุรกิจ

“ช่วงความเปราะบางที่ยอมรับได้ (risk tolerance)” หมายความว่า ระดับความเสี่ยงที่กำหนดย่อยลงมาจากระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อกำหนดกรอบในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ โดยอาจกำหนดย่อยลงตามสายธุรกิจ ประเภทความเสี่ยง สายผลิตภัณฑ์ หรือกิจกรรมหลักตามความเหมาะสม

“ขีดจำกัดความเสี่ยง (risk limit)” หมายความว่า เกณฑ์ที่ระบุไว้สำหรับดัชนีชี้วัดความเสี่ยง โดยการกำหนดขีดจำกัดความเสี่ยงจะช่วยให้บริษัทสามารถติดตามความเสี่ยงให้อยู่ในภายในช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ ขีดจำกัดความเสี่ยงสามารถกำหนดได้จากข้อมูลในอดีต กฎระเบียบข้อบังคับ และการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ

๗.๑ คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทมีหน้าที่กำหนดทิศทางและให้คำนิยามของระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยพิจารณาจากการประเมินความเสี่ยงและเงินกองทุน ทั้งนี้ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

๗.๒ การจัดทำกรอบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ต้องพิจารณาถึงเรื่องต่อไปนี้

(ก) แผนธุรกิจ และผลการทดสอบภาวะวิกฤต

(ข) การระบุความเสี่ยงที่บริษัทเต็มใจยอมรับ และไม่เต็มใจยอมรับ

(ค) ช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ตามความเสี่ยงที่ระบุไว้

(ง) การใช้ดัชนีชี้วัดความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ในการติดตามความเสี่ยงที่สำคัญทั้งหมด

(จ) การสื่อสารกรอบระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

ทั่วทั้งองค์กร

๗.๓ หากกิจกรรมใดมีความเสี่ยงเกินกว่าระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ หรือเกินกว่าช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ บริษัทจะต้องเสนอการละเมิดดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติการดำเนินการ รวมถึงพิจารณาความจำเป็นในการทบทวนระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้หรือหรือช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ของบริษัท เพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินการที่เหมาะสมตามที่ได้รับอนุมัติต่อไป

๗.๔ บริษัทควรจัดทำดัชนีชี้วัดความเสี่ยงที่สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงและกลยุทธ์ทางธุรกิจ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และช่วงความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ของบริษัท ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

(ก) ช่วยคาดการณ์เหตุการณ์ที่เป็นไปได้ในอนาคต เพื่อให้บริษัทสามารถหลีกเลี่ยงหรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

(ข) ช่วยให้บริษัทสามารถระบุจุดอ่อนของกระบวนการการควบคุมได้ดียิ่งขึ้น

(ค) ช่วยให้บริษัทสามารถติดตามความเสี่ยงหลักที่เผชิญอยู่ รวมถึงทำให้เกิดการสื่อสารระหว่าง

คณะกรรมการบริษัทและหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง

๘. ความเสี่ยงภัยและการระบุความเสี่ยง (risk exposure and risk identification)

“ความเสี่ยง (risk)” หมายความว่า ความเป็นไปได้ของการเกิดความเสียหายหรือความล้มเหลวในการบรรลุเป้าหมายธุรกิจที่วางไว้ได้ซึ่งอาจมีสาเหตุจากเหตุการณ์ภายในหรือเหตุการณ์ภายนอก โดยบริษัทควรพิจารณาความเสี่ยงดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(ก) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (strategic risk) หมายความว่า รวมถึง ความไม่สอดคล้องกันระหว่างสององค์ประกอบหรือมากกว่าดังต่อไปนี้: เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ของบริษัท กลยุทธ์ทางธุรกิจที่พัฒนาขึ้น ทรัพยากรที่นำไปใช้เพื่อบรรลุเป้าหมาย คุณภาพของการปฏิบัติงานและสถานะทางเศรษฐกิจของตลาดที่บริษัทดำเนินงาน

(ข) ความเสี่ยงด้านการประกันภัย (insurance risk) หมายความว่า รวมถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการรับประกันภัย

(ค) ความเสี่ยงด้านตลาด (market risk) หมายความว่ารวมถึง ความเสี่ยงของสถาบันที่เกิดจากความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของราคาตลาด โดยเฉพาะ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ส่วนต่างระหว่างพันธบัตรรัฐบาลและหุ้นกู้เอกชน (credit spread) และราคาตราสารทุนและราคาสินค้าโภคภัณฑ์

(ง) ความเสี่ยงด้านเครดิต (credit risk) หมายความว่ารวมถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนของความสามารถในการปฏิบัติตามข้อผูกพันของคู่สัญญาที่ได้ตกลงไว้กับบริษัท ความเสี่ยงด้านเครดิตอาจเกิดจากรายการทั้งในและนอกงบการเงินบริษัทอาจเผชิญความเสี่ยงด้านเครดิตจากเครื่องมือทางการเงินต่างๆ อาทิเช่น พันธบัตร ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ หรือ อนุพันธ์ทางการเงินต่างๆ ฟิวเจอร์ส สวอป ออปชั่น และการรับประกันต่างๆ

(จ) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (operational risk) หมายความว่ารวมถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเกิดจากความไม่เพียงพอหรือความล้มเหลวของ กระบวนการภายใน บุคลากร และระบบ หรือจากเหตุการณ์ภายนอก

(ฉ) ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (reputational risk) หมายความว่ารวมถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความเสียหายต่อบริษัทจากการเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือจุดยืนเนื่องจาก ลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้นและ/หรือหน่วยงานกำกับดูแล ที่มีมุมมองภาพลักษณ์ต่อบริษัทในแง่ลบ ในกรณีดังกล่าวอาจถือได้ว่าเป็นความเสี่ยงในการดำเนินงานโดยรวมของบริษัทมากกว่าที่จะเป็นความเสี่ยงที่แยกออกไป

(ช) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (liquidity risk) หมายความว่ารวมถึง ความเสี่ยงจากการที่บริษัทไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากหรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินมาชำระได้ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าที่จะยอมรับได้ หรือไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ ซึ่งความเสี่ยงประเภทนี้อาจเป็นผลมาจากสถาบันการเงินขาดความสามารถในการบริหารจัดการที่ไม่ได้เป็นไปตามแผนหรือมีการเปลี่ยนแปลงของแหล่งเงินทุนและความล้มเหลวในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถของสถาบันการเงินในการเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดอย่างรวดเร็วโดยก่อให้เกิดการขาดทุนน้อยที่สุด

(ซ) ความเสี่ยงด้านมหันตภัย (catastrophe risk) หมายความว่ารวมถึง ความเสี่ยงที่เหตุการณ์หนึ่ง หรือ เหตุการณ์ต่อเนื่องที่มีขนาดใหญ่ โดยปกติเกิดขึ้นภายในช่วงเวลาสั้นๆ (มักจะเป็น ๗๒ ชั่วโมง) ที่ก่อให้เกิดการจ่ายค่าสินไหมทดแทนจริงเบี่ยงเบนไปจากค่าสินไหมได้มีการคาดการณ์ไว้มาก

(ฌ) ความเสี่ยงภายในกลุ่มธุรกิจ (group risk) หมายความว่ารวมถึง ความเสี่ยงที่บริษัทอาจได้รับผลกระทบเชิงลบจากเหตุการณ์ (ทั้งที่เป็นทางการเงินและที่มีใช้ทางการเงิน) จากธุรกิจในกลุ่มเดียวกัน นอกจากนี้ยังรวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากความมั่นคงทางการเงินของกลุ่มธุรกิจทั้งหมดหรือบริษัทภายในกลุ่มธุรกิจซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ของธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง ซึ่งเป็นทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มธุรกิจเองหรือ เหตุการณ์ภายนอกที่กระทบต่อกลุ่มธุรกิจ ความเสี่ยงภายในกลุ่มธุรกิจอาจเกิดจาก ตัวอย่างเช่น การลุกลามของวิกฤตการณ์การเงิน การกักเงินในการทำธุรกิจ การนับเป็นเงินกองทุนซ้ำซ้อนกัน การกระจุกตัว ความซับซ้อนของธุรกิจ นอกจากนี้ กิจกรรมต่างๆ อาทิเช่น สินเชื่อ การโอนความเสี่ยง สภาพคล่อง การจ้างงานของบุคคลภายนอก และข้อมูลนอกบุคคลอาจทำให้เกิดความเสี่ยงภายในกลุ่มธุรกิจเพิ่มขึ้น

(ญ) “ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ” หมายความว่า ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อระบบหรือการปฏิบัติงานของบริษัท รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ (cyber threat)

(ฎ) ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ (emerging risk) หมายความว่ารวมถึง ประเด็นที่เห็นว่ามีความสำคัญที่จะเกิดขึ้น แต่อาจจะยังไม่มีคนเข้าใจที่ครบถ้วน หรือกำหนดให้ใช้ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขในด้านการประกันภัย การกำหนดราคา การตั้งสำรอง หรือกำหนดเงินกองทุน

“ความเสี่ยงภัย (risk exposure)” หมายความว่า มูลค่าที่วัดจากความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์กับผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยงนั้น ซึ่งการวิเคราะห์ความเสี่ยงภัยมักจะมีการจัดอันดับความเสี่ยงตามความน่าจะเป็นของการเกิดความเสียหาย (likelihood) และมูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (potential loss)

๘.๑ การประเมินความสัมพันธ์ภายในระหว่างประเภทความเสี่ยง (inter-dependencies of the risks) ช่วยให้บริษัทสามารถระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของการกำกับดูแล การดำเนินธุรกิจ และการควบคุมการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังช่วยให้บริษัทออกแบบการทดสอบภาวะวิกฤต และการวิเคราะห์สถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น โดยบริษัทอาจพิจารณาความสัมพันธ์ภายในระหว่างประเภทความเสี่ยงได้ดังนี้

- ๑) ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่รุนแรง
- ๒) การกระจายความเสี่ยงภายในความเสี่ยงประเภทเดียวกัน และระหว่างประเภทความเสี่ยง
- ๓) การประเมินความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ

๘.๒ สำหรับความเสี่ยงบางประเภท เช่น ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง หรือความเสี่ยงจากกลุ่มธุรกิจ บริษัทอาจไม่สามารถทำการประเมินความเสี่ยงในเชิงปริมาณได้ ดังนั้น บริษัทควรจัดทำ การประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพที่เหมาะสม และควรมีรายละเอียดอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาจากรายละเอียดดังนี้

- ๑) คำอธิบายรายละเอียดของความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อบริษัท
- ๒) วิธีการประเมินความเสี่ยง และการวิเคราะห์สถานการณ์
- ๓) การจัดอันดับของความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยง
- ๔) รายละเอียดของวิธีในการจัดการกับความเสี่ยงที่สำคัญทั้งหมด ซึ่งรวมถึงแผนการดำเนินการของผู้บริหารในการจัดการกับความเสี่ยงที่ไม่สามารถประเมินหรือยากต่อการประเมินเป็นเชิงปริมาณ

๘.๓ บริษัทต้องมั่นใจว่าบริษัทมีการควบคุมเพื่อบรรเทาความเสี่ยงสำคัญที่ได้รับระบุไว้อย่างเหมาะสม โดยบริษัทอาจกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมและบรรเทาความเสี่ยงได้ดังนี้

- ๑) ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยกำหนดการควบคุมภายในที่เหมาะสม
- ๒) โอนความเสี่ยงให้กับบุคคลภายนอก ผ่านการประกันภัยต่อหรือวิธีอื่นๆ
- ๓) หยุดหรือเปลี่ยนกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง ในกรณีที่ความเสี่ยงไม่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัทประกันภัย และไม่สามารถควบคุม จำกัด หรือโอนความเสี่ยงได้

๙. เงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย (capital requirement)

“เงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์” หมายความว่า เงินกองทุนที่บริษัทประกันจำเป็นต้องมีไว้ในการรองรับช่วงเบี่ยงเบนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และช่วยสนับสนุนแผนธุรกิจ ซึ่งเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์จะต้องพิจารณาจากความเสียหายที่สะท้อนมูลค่าที่แท้จริงเชิงเศรษฐศาสตร์ รวมถึงความสัมพันธ์ของความเสี่ยง และวิธีการบรรเทาความเสี่ยงที่ใช้อยู่ในบริษัท ทั้งนี้ การกำหนดเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์จะช่วยให้บริษัทสามารถประเมินระดับเงินกองทุนที่เหมาะสม และช่วยในการตัดสินใจว่าความเสี่ยงใดที่บริษัทสามารถยอมรับได้หรือความเสี่ยงใดที่ต้องมีการถ่ายโอนความเสี่ยงออกจากบริษัท

ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างเงินกองทุนตามกฎหมายกับเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์คือ เงินกองทุนตามกฎหมายจะสะท้อนถึงค่าความเสี่ยงที่ประเมินบนพื้นฐานของข้อมูลอุตสาหกรรม ซึ่งกำหนดโดยสำนักงาน ในขณะที่เงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์จะสะท้อนถึงลักษณะความเสี่ยงและค่าความเสี่ยงของแต่ละบริษัทเป็นการเฉพาะ

๑๐. การทดสอบภาวะวิกฤต การวิเคราะห์สถานการณ์ และการวิเคราะห์ความต่อเนื่อง (stress testing, scenario analysis and continuity analysis)

“การทดสอบภาวะวิกฤต (stress testing)” หมายความว่า การวัดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่พึงประสงค์ของปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง หรือบางปัจจัยรวมกัน ที่ส่งผลต่อฐานะทางการเงินขององค์กร

“การวิเคราะห์สถานการณ์ (scenario test)” หมายความว่า การวิเคราะห์สถานการณ์ที่คำนึงถึงผลกระทบของสถานการณ์ที่สะท้อนถึงเหตุการณ์ในอดีต โดยนำมาวิเคราะห์ตามสถานะในปัจจุบัน การวิเคราะห์สถานการณ์อาจจัดทำโดยใช้รูปแบบสถานการณ์ต่างๆที่เป็นไปได้ (range of scenarios) ซึ่งอาจจะระบุไว้เป็นการเฉพาะเจาะจง (deterministically) หรือเป็นการกำหนดสถานการณ์แบบสุ่ม (stochastically) โดยการใช้แบบจำลองเพื่อสร้างสถานการณ์ที่เป็นไปได้ เพื่อการวิเคราะห์ผลลัพธ์ในรูปแบบการแจกแจงทางสถิติ (statistical distributions)

๑๐.๑ การทดสอบภาวะวิกฤตเป็นส่วนหนึ่งของกรอบการบริหารความเสี่ยง ERM และ ORSA ซึ่งทำให้เกิดความเชื่อมโยงกันระหว่างระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แผนธุรกิจ และการบริหารเงินกองทุนของบริษัท นอกจากนี้บริษัทควรวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินธุรกิจโดยพิจารณาจากทรัพยากรทางการเงินและความสามารถในการดำเนินธุรกิจให้กลับสู่ภาวะปกติ และควรมีการรายงานผลการทดสอบภาวะวิกฤต ต่อคณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทเพื่อทำการอนุมัติและกำหนดมาตรการแก้ไขสถานการณ์ภายใต้ภาวะวิกฤตอย่างเหมาะสม

๑๐.๒ ในสถานการณ์ที่อัตราส่วนความพอเพียงของเงินกองทุนลดลงต่ำกว่าอัตราส่วนความพอเพียงของเงินกองทุนภายใน บริษัทต้องนำเสนอแผนการดำเนินการไว้เป็นส่วนหนึ่งของการทดสอบภาวะวิกฤต โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

- ๑) ให้บริษัทประเมินแผนการดำเนินการทั้งหมด รวมถึงผลกระทบทางการเงิน และทำให้มั่นใจว่าแผนการดำเนินการที่นำเสนอสำหรับการทดสอบภาวะวิกฤตและการคาดการณ์ทางธุรกิจมีความเหมาะสมเป็นไปได้
- ๒) แผนการดำเนินการควรระบุระยะเวลาในการดำเนินการอย่างเหมาะสม และกำหนดผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน
- ๓) แผนการดำเนินการควรคำนึงถึงเงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ (ถ้ามี) การดำรงเงินกองทุนตามกฎหมาย และแหล่งที่มาของเงินทุน
- ๔) ควรมีการสื่อสาร ติดตามการดำเนินการจัดการ และรายงานต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงที่ได้รับทราบ

๑๑. การประเมินความมั่นคงทางการเงิน (solvency assessment) และการบริหารเงินกองทุน (capital management)

๑๑.๑ บริษัทต้องมั่นใจว่าการแบ่งประเภทเงินกองทุนที่สามารถนำมาใช้ได้และการประเมินเงินกองทุนที่สามารถนำมาใช้ได้มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อ เงินกองทุนทางเศรษฐศาสตร์ (ถ้ามี) และเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องการเพิ่มเงินกองทุนเร่งด่วน บริษัทต้องสามารถแสดงหลักฐานต่อสำนักงานว่าบริษัทมีกลไกควบคุมเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถปฏิบัติได้จริง

๑๑.๒ บริษัทควรจัดทำกระบวนการบริหารเงินกองทุนซึ่งเป็นการประเมินความสามารถของตนเองในการดำเนินธุรกิจ การบริหารความเสี่ยงและแหล่งของเงินทุนที่จำเป็นตลอดระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งโดยทั่วไปจะมีระยะเวลายาวนานกว่าระยะเวลาที่ใช้ในการคำนวณเงินกองทุนที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย

๑๑.๓ ในกรณีที่บริษัทมีผลการดำเนินงานขาดทุน บริษัทอาจต้องเพิ่มทุนเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้โดยมีเงินกองทุนเพียงพอตามที่กฎหมายกำหนดไว้และรักษาไว้ซึ่งกลยุทธ์ทางธุรกิจ อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่ควรสันนิษฐานว่า จะสามารถหาเงินกองทุนพร้อมใช้ได้เมื่อถึงเวลาที่จำเป็น ดังนั้น บริษัทจึงต้องมีการวางแผนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนไว้ล่วงหน้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนการบริหารเงินกองทุน

๑๑.๔ ในกรณีที่บริษัทเป็นสมาชิกของกลุ่มธุรกิจ บริษัทต้องพิจารณาลักษณะเฉพาะและข้อจำกัดต่างๆของความเป็นสมาชิกในกลุ่มธุรกิจนั้นในการประเมินความมั่นคงทางการเงินและความเพียงพอของเงินกองทุนเช่น การทดแทนถาวรของเงินกองทุน (fungibility) เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทต้องวิเคราะห์การสนับสนุนทางการเงินจากกลุ่มธุรกิจ และความสามารถในการนำเงินกองทุนใช้ในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์

ทั้งนี้ กลุ่มธุรกิจ หมายความว่า บริษัทที่เข้าข่ายเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้:

ก) บริษัทมีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ซึ่งอาจเป็นบริษัทประกันภัยหรือไม่เป็นบริษัทประกันภัยในประเทศไทยหรือ ต่างประเทศ

ข) บริษัทเป็นเจ้าของนิติบุคคลอื่นซึ่งอาจเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย และอาจมีถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทยหรือต่างประเทศ

๑๒. การประเมินความถูกต้องของกรอบการบริหารความเสี่ยง (assessment on the accuracy of ORSA and ERM framework)

บริษัทประกันภัยต้องประเมินความถูกต้องของกรอบ ORSA และ ERM และจัดทำเอกสารที่มีรายละเอียดของเหตุผล ที่มา การคำนวณ และแผนการดำเนินการ อันเป็นผลจากการประเมินกรอบการดำเนินงานเทียบกับประสบการณ์จริง ทั้งนี้ การประเมินความถูกต้องของกรอบการบริหารความเสี่ยงควรพิจารณารายละเอียดดังนี้

๑) การเปรียบเทียบประสบการณ์จริง (รวมถึงการกำหนดความเพียงพอของเงินกองทุน) กับการประมาณการในปีที่ผ่านมา

๒) ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณการในปัจจุบันโดยพิจารณาจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต

๓) ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการในระยะเวลาที่ผ่านมาเทียบกับข้อเสนอแนะที่ระบุอยู่ในรายงาน ORSA ครั้งก่อน

๔) บทสรุปของผลการตรวจสอบภายในและภายนอกจากผู้ตรวจสอบอิสระเกี่ยวกับรายงาน ORSA (ถ้ามี)

๕) การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกระบวนการ ORSA ระหว่างปี และการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

๖) ข้อจำกัดและความน่าเชื่อถือของกรอบ ORSA และ ERM